

Beslutningsforslag nr. B 84. Fremsat den 5. februar 2003 af Anne Baastrup (SF),
Margrete Auken (SF) og Aage Frandsen (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til voldsofre

Folketinget pålægger regeringen snarest muligt at etablere et forbedret tilbud til voldsofre. Tilbuddet skal omfatte:

1. Den nødvendige psykologhjælp – straks.
2. Hjælp til tilrettelæggelse af fremtidig tilværelse, herunder eventuelle tilbud om revalidering, omskoling, ekstra studiestøtte, dækning af flytteomkostninger m.v. med det mål, at offeret får mulighed for at fortsætte sin tilværelse på vilkår, der ligger så tæt på de muligheder, den pågældende havde før forbrydelsen.
3. Tilbuddet finansieres af staten, for så vidt angår omkostningerne ved driften af tilbuddet samt psykologhjælp. De øvrige udgifter finansieres af de myndigheder, der i øvrigt er økonomisk ansvarlige på det pågældende område.
4. Den økonomisk ansvarlige myndighed skal have ret til at anke en afgørelse truffet efter de under punkt 2 nævnte regler til den relevante ankeinstans. Endelig afgørelse skal foreligge inden 14 dage.
5. Tilbuddet formidles af Den Fri Kriminalforsorg, som dels får til opgave at give konkret rådgivning og vejledning, herunder at henvise et voldsoffer til voldstægtscenter, krisecenter eller andre etablerede institutioner. Endvidere skal forsorgen kunne anvise og finansiere psykologhjælp samt andre former for særlig behandling.
6. Tilførsel af så mange midler til Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser, at foreløbig erstatningsfastsættelse kan foreligge inden 3 måneder.
7. Ændring af værnetingsreglerne for Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser.

Bemærkninger til forslaget

Baggrunden for forslaget er, at voldsofre ofte i kortere eller længere tid lider af forskellige former for eftervirkninger af overfaldet. Disse kan være både fysiske og psykiske. De fysiske mén er omfattet af det almindelige læge- og sygehussystem, hvorimod der kun i ringe grad drages omsorg for de psykiske mén.

I erkendelse af at mentale og følelsesmæssige eftervirkninger som angst, depression, tab af seksuallyst, frygt for at færdes alene m.v. er stærkt invaliderende for offeret og offerets samlede sociale situation, finder forslagstillerne, at der bør tilvejebringes den fornødne bistand til at få bedret og forhåbentlig løst offerets psykiske problemer.

SF finder, at man ved at sikre hurtig og effektiv hjælp til offeret i forbindelse med voldssager kan forhindre social stigmatisering og længerevarende psykiske mén.

SF foreslår derfor:

- at et menneske, der udsættes for volds kriminalitet, af den lokale offerrådgivning, politiet eller andre skal kunne henvises til Den Fri Kriminalforsorg, som får en tovholderfunktion, der bistår med rådgivning og vejledning med de mange forskellige problemer, et voldsoffer kan risikere at få.
- at dette tilbud skal finansieres af staten.
- at Den Fri Kriminalforsorg skal kunne modtage ofre, hvis problemer er af en sådan karakter, at det ikke er tilstrækkeligt med den almindelige offerrådgivning. Da staten dækker udgifterne i forbindelse med den kriminelles straf og resocialisering, er det ikke urimeligt, at staten også skal finansiere støtte til løsning af offerets eventuelle problemer.
- at Den Fri Kriminalforsorg skal kunne henvise til – og betale for – psykologhjælp i den tid, der er nødvendig.

Endvidere foreslår SF, at Den Fri Kriminalforsorg også skal kunne bistå med hjælp, når det drejer sig om at få løst de problemer, offeret i øvrigt løber ind i, og som det ofte er svært for offeret at forholde sig til i den givne situation. Dette kan f.eks. være i forhold som ansøgning om ekstra SU-klip, erstatning fra forsikrings-selskabet, at forstrække den pågældende økonomisk,

indtil Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser er færdig med at afgøre erstatningens størrelse, at træffe beslutning om revalidering/omskoling, hvis det er nødvendigt – og at sende regningen til kommunen. Er kommunen uenig, skal der være en frist på 14 dage, før den endelige afgørelse om revalidering skal foreligge.

Er det nødvendigt for den pågældende at flytte på grund af angst for nye repressalier eller andet, skal kontaktpersonen på tilsvarende måde kunne træffe beslutninger, og det bliver ligeledes staten, der skal betale.

Ud over psykologhjælp foreslås det også, at tilbuddet skal kunne omfatte anden behandling. Eksempelvis har Landsforeningen for Voldsofre for et par år siden finansieret et hjerneskadet menneskes ophold på Vejle Fjord. Den pågældende hjemkommune ønskede ikke at deltage i denne udgift, Landsforeningen overtog opgaven, og via sit ordinære budget på 1 mio. kr. valgte man at bruge 250.000 kr. på behandlingen af dette menneske. Han er nu stort set rask og i gang på arbejdsmarkedet.

Hele formålet med projektet er at sikre, at offeret får hjælp til at reetablere sig i en situation, der er tæt på den, vedkommende var i før den kriminelle handling.

Da det ofte tager alt for lang tid med sagsbehandlingen i Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser, en sagsbehandlingstid, der ikke er blevet mindre med regeringens besparelser på området, foreslår SF, at man fastsætter en frist for foreløbig erstatningsfastsættelse for voldsofre på 3 måneder. Den efterfølgende regulering skal ske hurtigst muligt, når offerets helbred er blevet stationært, så man ved, om der bliver tale om varige mén.

Det foreslås, at sager om afgørelser truffet af Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser (Erstatningsnævnet) skal kunne anlægges mod Erstatningsnævnet ved sagsøgerens hjemting i stedet for, som det er tilfældet i dag, ved nævnets hjemting i København (Københavns Byret eller Østre Landsret).

Justitsministeren har i et svar af 14. november 2002 til Retsudvalget, jf. alm. del – bilag 267, vedrørende

retssager mod Erstatningsnævnet oplyst, »at Retsplejerådet i forbindelse med sine overvejelser om reform af den civile retspleje har foreslået, at retsplejelovens § 240, stk. 2, ændres, så alle retssager om prøvelse af afgørelser truffet af en central statslig myndighed fremover skal kunne anlægges ved sagsøgerens hjemting (betænkning nr. 1401/2001, side 409 og 481). Dette gælder i dag kun de sager, som anlægges ved landsret i første instans, fordi de vedrører afgørelser truffet af et ministerium eller en central statslig klageinstans, (hvortil Erstatningsnævnet ikke hører, da nævnet træffer afgørelse i første instans). Gennemføres Retsplejerådets forslag, vil det blandt andet indebære, at sager om afgørelser truffet af Erstatningsnævnet fremover kan anlægges ved sagsøgerens hjemting. Regeringen forventer at tage stilling til Retsplejerådets forslag om reform af den civile retspleje til foråret.«

SF foreslår, at værnetingsreglerne ændret nu, således at voldsofferet ikke er nødsaget til at rejse til København, hvis der skal anlægges sag mod Erstatningsnævnet for forkert erstatningsfastsættelse.

Der afsættes over finansloven op til 5 mio. kr. til dækning af de udgifter, der måtte ligge ud over de udgifter, der vil blive refunderet efter gældende regler.

Forslaget er en delvis genfremsættelse af et tidligere stillet forslag (Forslag til folketingsbeslutning om støtte til volds ofre (B 30), 2001-02, 2. samling), idet forslagsstillerne nu foreslår, at det er Den Fri Kriminalforsorg, der skal have tovholderfunktionen. Inspirationen til at bruge Den Fri Kriminalforsorg stammer fra Canada, hvor man netop anvendte Den Fri Kriminalforsorg, fordi den bestod af mennesker, der var vant til at rådgive og vejlede mennesker i kritiske situationer og vant til at agere mellem en lang række myndigheder, der har betalingsforpligtelsen.

Skriftlig fremsættelse

Anne Baastrup (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om støtte til volds ofre.

(Beslutningsforslag nr. B 84).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.